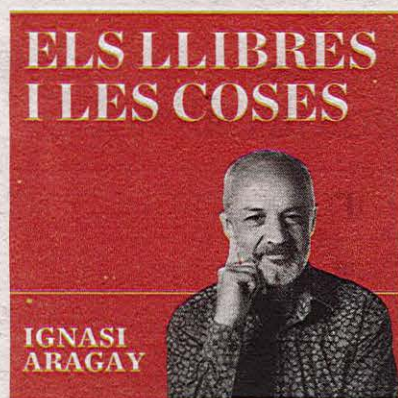
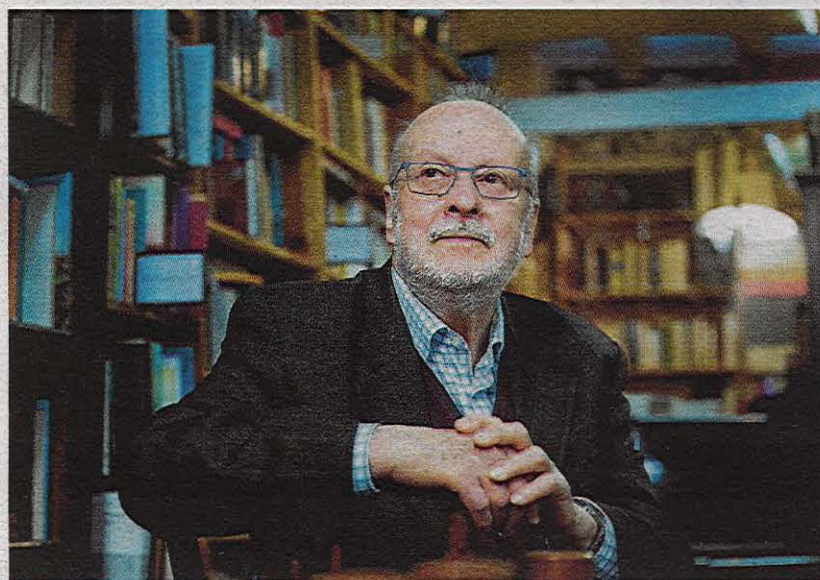

Joaquim Carbó, l'heroi bondadós

PERE VIRGILI

No sabem la sort que tenim de tenir un escriptor i un ciutadà com Joaquim Carbó, que als seus 87 anys segueix intel·lectualment actiu. Algú que, des de la discreció, des de l'estimació, s'ha dedicat a crear sobre el paper un món de bones persones. La bondat està literàriament i socialment poc valorada. A molta gent li fa por, por de caure en el ridícul, en la ingenuïtat, en la simplicitat. La maldat, l'ambigüitat moral o el cinisme són més còmodes, més postmoderns. Malpensar està més ben vist, fa més intel·ligent. Hi ha coses, revenges, que un no s'atreveix a executar, però que si les llegeix o les veu, pensa, doncs ben fet. El perdó, en canvi, té una grandesa poc atractiva, no és èpic, ens sembla que està tenyit de rendició. Els herois han de ser durs, potser generosos, però implacables.

Doncs bé, Joaquim Carbó és un heroi diferent: és amable, suau, bondadós, tolerant, amorós, íntegre, exemplar, amistós... I ha sigut persistent en tots aquests valors i en la feina d'escriure i educar. Els seus personatges, esclar, són com ell. Són bona gent. Retrobar-los et dona una mena de pau interior, et reconcilia amb la humanitat, et facilita trobar un sentit a la vida sense complicar-te-la.

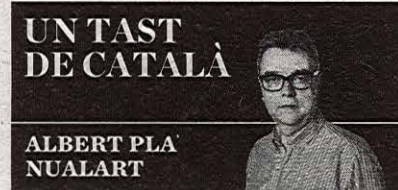
Als homes i dones, els nens i nenes de Carbó, ara els podeu retrobar en el recull de contes *Quin joc més bèstia!* (Comanegra), una tria personal de l'autor de vint-i-cinc relats, una desena dels quals inèdits. Hi ha el que dona títol al volum

o el que es titula, precisament, *La bona gent*, en el qual descobrim que tots portem a dins una bona persona encara que sovint ho vulguem dissimular. Costa tant negar l'ajut a algú que el necessita!

En un dels contes nous, *L'avi pleta i l'escopeta*, la no-violència radical fa acte de presència: un avi es planta davant del net: "Mai més no vull veure una arma a casa, encara que sigui de joguina". En un altre de nova creació, *El jutge*, també ressona l'actualitat a través de dites populars: "Més val sentència de metge que de jutge" o "Jutge que no té consciència, mai farà bona sentència". Es dirigeixi als adolescents o als adults, Carbó ens ancora en el

nostre món, ens fa rumiar, ens fa somriure, ens fa avergonyir... Coneix bé la psicologia de les persones, especialment la infantil: sap descobrir la humanitat que batega rere aquell maldestre noi bellugadís que no n'encerta ni una o rere aquell altre, apàtic, que exaspera els pares.

He trobat especialment original *El pescador pescat*, també inèdit, amb un toc final de literatura fantàstica. I acabo amb l'últim, *Quin joc més bèstia!*, per destacar-ne l'autoritat final: "I llavors, el pare, que en el fons era un mestretites, li va fer una reflexió al fill que potser no calia fer..." Sí, a vegades no cal reblar el clau de la bondat. Però, sisplau, que no ens avergonyeixi.

Donar menjar a qui té gana, però ¿donar mamar al nadó?

Alguns correctors de català són màquines d'interioritzar receptes que, en el pitjor dels casos, assimilen sense gaire reflexió –amb la fe dels catecúmens– i apliquen amb poca sensibilitat –sense patir gaire si el text corregit s'entén pitjor i desconcerta més que l'original–. Acostumats a fer correccions que no responen a la seva intuïció, han deixat de qüestionar o flexibilitzar la norma partint de la intuïció.

Algunes d'aquestes receptes les trobem formulades en les succintes fitxes de l'Optimot. És el cas de la fitxa 1731/3, que ens diu: "Les expressions *donar menjar*, *donar beure* i *donar mamar* es construeixen sense la preposició *de*". No ens diu, però és fàcil deduir-ho, que si sovint s'escriuen i diuen amb *de* és per la influència del castellà *dar de comer*,

dar de beber i *dar de mamar*. L'obra de misericòrdia "*Dar de comer al hambrient*" seria en català "Donar menjar a qui té gana".

El cert és, però, que mentre que *donar menjar* o *donar beure* són formes que passen bé, *donar mamar* fa de mal empassar. Per què? Perquè, tal com especifica el *Diccionari d'ús dels verbs catalans* (DUVC) de Ginebra i Montserrat, quan *donar* vol dir "administrar o fer prendre" funciona amb l'estructura *donar [una cosa] (a algú)*, i aquesta cosa

només podria ser *mamar* si *mamar* pogués ser –com *menjar* i *beure*– un nom. Però així com pot haver-hi molt menjar i molt beure, no hi pot haver molt mamar. I, tanmateix, un dels exemples del DUVC és "Es l'hora de donar mamar".

El GDLC és tan conscient d'aquest problema que –seguint en això el DCVB– entra *donar mamar* com una expressió o gir idiomàtic. No és una expressió que jo us recomani però almenys trenca la falsa simetria amb *donar menjar* o *donar beure*. El que us recomano és que, si no goseu utilitzar l'avui no normatiu *donar de mamar* –recollit al *Diccionari descriptiu de la llengua catalana* (DDL) a partir dels múltiples exemples del *Corpus textual informatitzat* de l'IEC (CTILC)–, digueu *alletar* o *donar el pit*.

MENTRE QUE 'DONAR MENJAR' I 'DONAR BEURE' PASSEN BÉ, 'DONAR MAMAR' FA DE MAL EMPASSAR

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIÓ

[1] Ignot
MANUEL BALAIX
Periscopi
256 pàgines i 18 € -/3

[2] Canto jo i la muntanya balla
IRENESOLÀ / Anagrama
400 pàgines i 22,50 € 1/39

[3] Km 123
ANDREA CAMILLERI
Edicions 62
160 pàgines i 17,50 € 8/2

[4] Cap de nosaltres tornarà
CHARLOTTE DELBO / Club Editor
352 pàgines i 20,95 € 7/3

[5] Paraules que tu entendràs
XAVIER BOSCH / Columna
492 pàgines i 21 € 6/27

NO-FICCIÓ

[1] Un dels nostres
TONI CRUANYES
Pòrtic
232 pàgines i 17,90 € 3/3

[2] Trencar el silenci
MIREIA BOYA
Ara Llibres
192 pàgines i 17,90 € -/2

[3] Tota la veritat
DIVERSOS AUTORS
Ara Llibres
346 pàgines i 19,90 € 2/15

[4] On és l'Estel·la?
TONI GÀLMES
Comanegra
28 pàgines i 16 € 8/70

[5] 999. Les primeres dones d'Auschwitz
H.D. MACADAM / Comanegra
416 pàgines i 21,90 € -/3

CASTELLÀ

FICCIÓ

[1] 1793
NIKLAS NATT OCH DAG
Salamandra
432 pàgines i 20 € 2/3

[2] Lectura fácil
CRISTINA MORALES
Anagrama
424 pàgines i 19,90 € 5/61

[3] Terra Alta
JAVIER CERCAS
Planeta
384 pàgines i 21,90 € 1/13

[4] Loba negra
JUAN GÓMEZ JURADO
Ediciones B
552 pàgines i 20,90 € -/15

[5] El corazón de la fiesta
GONZALO TORNE
Anagrama
240 pàgines i 18,90 € -/2

NO-FICCIÓ

[1] Gran historia visual de la filosofía
MASATO TANAKA / Blackie Books
360 pàgines i 21,50 € 5/2

[2] Si puede, no vaya al médico
ANTONIO SITGES-SERRA / Debate
320 pàgines i 18,90 € 1/3

[3] La revolución emocional
INMA PUIG / G. Gutenberg
384 pàgines i 18,90 € -/54

[4] Morir o no morir
JORDI IBÁÑEZ FANÉS
Tusquets
128 pàgines i 9,90 € -/2

[5] Mentalidad mamba
KOBE BRYANT
Alenta
208 pàgines i 24,95 € -/17

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes al mercat